

JACK LANG-EN TXOSTENA. Thierry Delobelek murgiltze eredua sare publikoan eskaintzea pozgarritzat jo du

Euskararen aldeko aitzinemandu gisa baloratu dute Seaskak eta Ikas-Bik

Mixel Etxeberri murgiltze eredua aipatzean «iruzur intelektuala» egiten dela salatu du

NEURRIAK

Neurri berriak hizkuntzen alde

Hezkuntza Ministerioak zirkularrak bidali dizkie errektoreei, inspektoreei, departamentuetako zerbitzuetako zuzendariari eta ikastetxeetako buruei. Neurri berriak aurkezten dira bertan.

GELEN IREKITZEKO BALDINTZAK. «Gune elebidun» berrien sortzea «urte askotako programaketa» baten barnean kokatuko da. «Gurasoen eskaerarik baden segurtatu» beharko dute. «Eskualde hizkuntzaren irakaskuntzaren sendotzeko baldintzak baldin badaude, murgiltze ereduko irakaskuntza proposatzen ahalko zaie nahi duten gurasoei», dio testuak, baldintza horiek zein diren zehaztu gabe.

EREDUAK. Ministerioak hiru eredu eskaini nahi ditu : astean hiru oren euskaraz, frantsesa eta euskararen arteko oren kopuru bera eta murgiltze eredua. Horretaz aparte, «eskualde hizkuntzazko ikastetxeak» ere badirela zehazten du Ministerioak, eta hauek ere «eskaintza publikoaren zabaltean» kokatzen ditu.

KOLEGIOA ETA LIZEOA. Kolegioan eta lizeoan ere «eskualde hizkuntza» sailak mantenduko dira, baina testuen arabera eskaintza handiena frantsesa eta «eskualde hizkuntzaren» arteko berdintasunean oinarrituko da. Baxoan «eskualde hizkuntza saila» aipamena ezarriko da. Lizeo profesionalean ere euskararen irakaskuntzaren bermatzeko ateak zabalduko dira.

IRAKASLEEN FORMAKUNTZA. Heldu den sartzetik goiti, irakasleen formatzeko IUFM eskolak, modulo berezi bat eskainiko die «eskualde hizkuntzan irakatsi nahi duten irakasle gaiei», baina formakuntzaren bigarren urtean bakarrik. Formakuntza bukaerako lehiaketa batek haien hizkuntza maila neurtuko du.

KLASEKO EGITARAUAK. Testuak zehazten du «klaseetan erabiliko diren egitarauak nazionalak» direla. Irakaslearen hizkuntzari dagokionez, bi aukera daude : batek bi hiz-

MICHEL EULER-AP
Jack Lang Frantziako Hezkuntza ministroa.

kuntzetan irakastea edo hizkuntza bakoitzarentzat irakasle bat izatea. Ikasleei frantsesean duten maila ebaluatuko zaie, lehen maila bururatzean. Ikas-materiala «eskualde hizkuntzen» akademia kontseiluek, Pedagogia dokumentazio eskualde zentroek eta botere publikoek hartuko dute beren gain.

KLASETIK KANPO. Testuak argiki azaltzen du irakaskuntza ele bakarrean eta murgiltze ereduaren diren ikasleak elgarrekin nahastu behar direla aire hartze tenoreetan. Eskolako dokumentazio zentroetan, hala ere, euskarazko materiala ezarriko dute.

Horrez gain, ateraldiak antolatuko dira hizkuntza gutxituen hiztunengana joateko. Hizkuntza «mugaz bi aldeetan erabiltzen den eskualdeen» kasuan, bi aldeetako ikasleen arteko harremanak garatuko dituzte.

GURASOENGANAKO INFORMAZIOA. Akademiak familiak, irakasleak eta tokiko botere publikoak informatuko dituzte «irakaskuntza elebidunaren interesez eta auzuez». Akademia guztietan dokumentu bat banatuko dute. Irakaskuntza elebidunaren zabaltzeko gune berriak bilatuko dituztela ere dio Ministerioaren txostenak.

dutenentzat». Jack Langek iragarri neurri berriek bertzeak bertze euskararen irakaskuntzaren «garatzea ahalbidetuko» duela uste du. «Eskualde hizkuntzen irakaskuntza eskubide bat» dela gogora ekarri zuen. Horrez gain, gurasoek orain arte aintz borrokatu behar baldin bazuten eta traba administratibo aintz jasan behar bazuten gela elebidunen irekitzeko, neurri horiek bidea erraztuko dutela uste du Delobelek, «esparru legal batean sartzen» baita. Horrek, gainera, «irakaskuntza elebidunaren kontrako testuak» idazten dituztenen aurka jokatzeko ahalko dutela gehitu zuen, legea alde izanez.

Deloben arabera, hemendik aitzina eskola batek eredu desberdinak eskaintzen ahalko dizkie familiei, erran nahi baita, irakaskuntza elebakarra, oren bakar batzuk euskaraz, euskaraz eta frantsesaz oren kopuru bera eta «murgiltze eredua». Eskola osoa murgiltze bidez nahi duten gurasoek, gisa guztiz, haurrak ikastolan ezartzen dituztela nabarmendu zuen. Eskola publikoak ez dezakeela frantses elebakarreko irakaskuntza baztertu gehitu zuen.

Iruzur intelektuala, Mixel Etxeberriren ustez

«Baina gauzak ez dira nahasi behar», zehaztu zuen Etxeberri. «Kasu honetan hiztegiaren erabilera txarra da. Iruzur intelektuala da». Seaskako lehendakariaren ustez, «ezin da erran murgiltze eredua —D eredua— erabiltzen dela A eta B ereduaren irakasten den ikastetxe batean». Ereduen definizioarekin «jendea engainatzen» dela gehitu zigun. Etxeberri oroitarazi zuen «D ereduak bermatzen duela euskara, irakaskuntzarako hizkuntza izateaz gain, bizi eta komunikazio hizkuntza dela ikastetxean». «D eredua ikastetxe logika batean kokatzen da, eta hori da Seaskak aldarrikatzen duena hogeita hamar urte hauetan» laburbildu zuen. Jack Langek zabaldu duen txostenean «proposatzen da irakaskuntza egitea euskaraz, erran nahi baita lana, eta afektiboa, astialdia eta jokoa frantsesaz». «Hori ere oso txarra da haurrak euskarari buruz daukan ikusmoldearentzat», azaldu zuen.

Etxeberriren ustez, gainera, frantsesak oraino aintz kezkatzen ditu Hezkuntza Ministerioan. Alabaina, frantsesaren eza gutza mailari euskara mailari baino kasu gehiago ematen diotela dirudi. Baxoa ere ez dela euskaraz izanen nabarmendu zuen. Testuak «daiteke» asko eta «izango da» gutxi agertzen dela ere azpimarratu zuen.

Eneko Bidegain | BAIONA

Seaska eta Ikas-Biko lehendakariak pozik agertu ziren Jack Langek iragarri neurriekin, batek euskararen aldeko aitzinamenduak azpimarratuz eta bertzeak murgiltze eredua sare publikoan eskaintzea goraipatuz. «Euskara eta bere irakaskuntza-

ren alde egiten diren urrats guztiak onargarriak eta pozgarriak dira», adierazi zion Mixel Etxeberri Seaskako lehendakariak EGUNKARIARI.

Thierry Delobel Ikas-Bi eta Eskualde hizkuntzen irakaskuntza publikoaren federakuntzako (FLAREP) lehendakariak neurri horren «oinarrian» direla oiroi-

tarazi zuen. «Badu hamar urte baino gehiago onarmenaren alde ari garela», adierazi zion kazeta honi. Irakaskuntza elebiduna eta murgiltze eredua eskola publikoan onarraraztea zuen aipatzen, baita ere lehieketa berezi baten antolatzea. «Ikaragarria da. Horren aurka ziren sindikatuen uzurtasun-

ak» gairatu dituztela nabarmendu zuen. Alabaina, SNUIPP irakasle sindikatu nagusiak neurriaren aldeko jarrera agertu zuen atzo.

Thierry Delobelek oso baikorki ikusten du «murgiltze eredua eta eskola publikoaren artean hautatu beharrik» ez izatea, «hautatu nahi ez